

ФІНАНСОВА ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙ В ІНСТРУМЕНТИ ФОНДОВОГО РИНКУ

Маслениця О.В., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.П. Близнюк**
Державний біотехнологічний університет

В ринковій економіці ефективним джерелом нарощування і фінансування відтворення вкладеного капіталу є фінансові інвестиції. Інвестиційна діяльність підприємства підпорядкована певній інвестиційній політиці, розробленій підприємством в складі його фінансової стратегії. Основною метою інвестиційної політики є забезпечення найефективніших шляхів розширення активів підприємства з позицій перспектив його розвитку і збільшення його ринкової вартості. З врахуванням даної цілі зміст політики управління інвестиціями підприємства можна сформулювати наступним чином: інвестиційна політика являє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, яка полягає у виборі й реалізації найефективніших шляхів розширення обсягу його активів для забезпечення основних напрямків його розвитку.

Фінансові інвестиції можуть використовуватися суб'єктами підприємництва як ефективний інструмент вкладень тимчасово вільного грошового капіталу у високодохідні цінні папери, з яких формується диверсифікований портфель фондових активів у відповідності з розробленою інвестиційною стратегією.

Інвестиції капіталу в дохідні види фондових інструментів є найбільш масовою та перспективною формою фінансових інвестицій в різноманітні види цінних паперів: пайові, які засвідчують право власності (акції); боргові, що засвідчують відносини позики (корпоративні облігації, ощадні та інвестиційні сертифікати, векселі, облігації державних та місцевих позик); похідні цінні папери.

Під час розробки оптимальних фінансових рішень у конкретних ситуаціях інвестор повинен вміти оцінювати ризики та майбутню вартість інвестованих у фондові інструменти грошових коштів.

Фінансова оцінка інвестиційної привабливості пайових та боргових цінних паперів здійснюється за допомогою фундаментального та технічного аналізу. Мета цих двох видів інвестиційного аналізу полягає у виборі оптимальних за рівнями дохідності, ризику, ліквідності, термінами обігу цінних паперів, які доцільно купувати для формування інвестиційного портфелю.

Фундаментальний аналіз передбачає ретельне вивчення фінансово-господарського становища емітента. Основною його метою є прогнозування майбутніх доходів емітентів та пов'язаних з ними дивідендів, зростання ринкової вартості акцій. До основних методів фундаментального аналізу належать: методи оцінки внутрішньої вартості, дохідності та ризику акцій, їх інвестиційної привабливості і якостей згідно рейтингів корпоративних цінних паперів.

Обґрунтовані інвестиційні рішення приймаються з урахуванням комплексу показників: дохідність (дивіденди), ринковий курс, капіталізована вартість, співвідношення ринкової і номінальної ціни, вартість чистих активів на акцію, прибуток на акцію, коефіцієнт «ціна-дохід». Значна кількість моделей оцінки внутрішньої вартості акцій, які застосовуються в процесі фундаментального аналізу, базуються на концепції теперішньої вартості майбутніх грошових потоків.

Рейтингові оцінки акцій широко використовуються в країнах із розвиненими фондовими ринками. За критеріями якості цінних паперів виокремлюють наступні типи акцій: акції з «блакитними корінцями»; дохідні акції; акції зростання; циклічні акції; захищені акції; спекулятивні акції.

Технічний аналіз цінних паперів не передбачає вивчення економічного стану і перспектив емітентів, оскільки вважає, що вони вже враховані ринком в оцінці поточної ціни активів. Тому він бере за основу біржові дані котирування акцій. Метою технічного аналізу є пошук стійких конфігурацій цін. Аналіз проводиться за допомогою графіків, що відображають ринкову поведінку цінного паперу.

Оцінка ефективності фінансових інвестицій в боргові цінні папери (переважно державні та корпоративні облігації) здійснюється за сукупністю таких показників: ринковий курс та ціна, прямий дохід на облігацію, ціна конверсії. Розраховується період окупності боргових інструментів, відомий як аналіз дюрації. Надається оцінка внутрішньої вартості облігацій з дисконтом, фіксованою та плаваючою відсотковими ставками, оцінюється дохідність та ризик облігацій.

Таким чином, в процесі здійснення фінансових інвестицій та формування диверсифікованого портфелю фондових інструментів перед інвесторами постає завдання оцінки рівнів ризику та дохідності пайових, боргових та похідних цінних паперів. Інвестиційний портфель, який відповідає цілям його формування, являє собою оптимальний або збалансований портфель фінансових інвестицій. Головною метою формування портфелю фінансових інвестицій є забезпечення реалізації політики фінансового інвестування шляхом підбору найбільш дохідних та найменш ризикових цінних паперів.